

„Гледайте, гледайте, царят е съвсем гол!“

Ханс Кристиан Андерсен – „Новите дрехи на царя“

Есе

..... И сега чувам тих, напевен глас, който реди приказни слова. Сладкодумна баба и любопитен малчуган

Аз слушам, слушам ...

И се нося на крилата на въображението, дишам с яростта на бурята, притихвам на вълшебното килимче, побеждавам с добрите, плача със сълзите на сирачето, разгадавам тайни, участвам в чудеса и беди, мразя магьосници, разговарям с принцове, съскам със змийското езиче на злобата и завистта. Така се уча да мисля, да съзирам и разпознавам истината, да я възприемам и осмислям. И накрая разбирам, че тя винаги побеждава.

Сега вярвам, че правдата всякога трябва да тържествува.

Но тогава ... тогава само въздишам, възхищавам се от храбростта, находчивостта и безхитростта, търся сблъсъка със злато и се опитвам да разсъждавам. А главно – искам да забележа кога царят е гол. В детството ми това е само една игра у дома – надпреварване кой първи ще разголи истината. По това време горещо одобрявам постъпката на детето, възторгвам се от дързостта му да хвърли в очите на възрастните: „Гледайте, гледайте, царят е съвсем гол!“ Малкият, който поучава големите! Смелостта срещу страха!

По-късно се питам кое се струва да защитавам, каква е самата истина. Има ли абсолютна правда или всичко е относително. И дали тя е плод на моментно озарение? Може би е резултат от задълбочено наблюдение и анализ? Но за това следва да имам информация – достоверна, пълна, актуална. Значи трябва да търся – постоянно, неотклонно да събирам и трупам факти, да сравнявам твърдения и тези, да се съмнявам, да проверявам отново и отново.

Разбирам, че истината не идва лесно. Понякога дори много закъснява. Но винаги я има. Независимо колко я приемат и подкрепят. Някои нямат интерес от истината. Тея забулват, оплитат я в паяжина от лъжа, тъкат и наслояват заблуди. Страхът от истината може да бъде мотивиран от боязън и пълно преклонение

пред по-силния, по-богатия, по-властния, по-агресивния. Това е световна болест. И нейните симптоми са едни и същи – ласкателство, угодничество, лицемерие. А в крайна сметка – сигурност, спокойствие, дори издигане в йерархията.

Зная, понякога е трудно да изговориш истината. Защото тя е упрек, хвърлен тежък камък и наранява. Но - вярвам – по-добре болезнена правда, отколкото полуистина, анонимна измислица или сладникава лъжа. Нищо, че обикновено не се харесва и често оставаш сам. Ако вярваш, ако си сигурен, защитавай, доказвай, привличай на твоя страна, убеждавай! И във всички случаи участвай в разкриването на истината.

Та нали смелостта и стремежът към справедливост извикаха гневния вик на Толстой: „Не могу молчать!“ по повод скалъпената „афера Драйфус“? А Емил Зола избухна: „Аз обвинявам!“

Но колцина са готови днес да изрекат и най-очевидната истина? Особено когато засяга царя? - Не знам, но съм сигурен – истинността преди всичко! Стремя се към нея. И не само аз. Сега човекът може да извика: „Царят е гол!“ без да си дава сметка какво го очаква или въпреки това. Защото плод на фройдишко интуитивно прозрение или просто екзистенциалност като у Жан-Пол Сартр, първичен инстинкт или подготвяна, премислена позиция – както и да е – посочването на истината вече само по себе си е доблест.

Защо избирам този цитат за моето есе? Защото ми харесва и ме впечатлява. А като изминавам мислено пътя от детството до зрелостта попадам в унисон с изповедта на самия Ханс Кристиан Андерсен в личния си дневник, написан преди век и половина: „Аз взимам една идея за възрастни и я разказвам за деца, защото съм убеден, че бащата и майката все ще чуят приказката и ще се позамислят над нея.“

А ние? Замисляме ли се?

Изготвил: ЕмилиоПатарински, фак. № 77194

Специалност: ПМХК

Образователна степен: Бакалавър, II курс

Форма на обучение: Редовна